

**Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Federalno ministarstvo finansija
Federalno ministarstvo financija**

Godišnji plan zaduživanja revidirani

2020

Maj 2020.

www.fmf.gov.ba

S A D R Ž A J

U V O D	2
1. PORTFOLIO DUGA NA DAN 31.12.2019. GODINE	3
2. REVIDIRANE POTREBE VLADE FBIH ZA FINANSIRANJEM U 2020. GODINI ...	6
2.1. Vanjsko zaduživanje	6
2.2. Unutrašnje zaduživanje.....	7
2.2.1. Kratkoročni instrumenti	8
2.2.2. Dugoročni instrumenti.....	8
3. OČEKIVANI PORTFOLIO DUGA NA KRAJU 2020. GODINE.....	9
3.1. Rizici provedbe plana zaduženja	10
A N E X 1.....	12
1. Otplatni profil ukupnog duga Federacije BiH u 2020. godini po mjesecima	12
2. Otplatni profil vanjskog duga Federacije BiH u 2020. godini po mjesecima.....	12
3. Otplatni profil duga Federacije BiH prema MMF-u	12
4. Otplatni profil unutrašnjeg duga Federacije BiH u 2020. godini (mil. KM)	13
5. Promjene unutrašnjeg duga Federacije BiH tokom 2020. godine	13
A N E X 2.....	14
Planirana otplata glavnica po osnovu vanjskog duga u 2020. godini.....	14
A N E X 3.....	15
Inovirani indikativni kalendar izdanja vrijednosnih papira FBiH za 2020. godinu	15

UVOD

Uvažavajući sve okolnosti koje determiniraju trenutnu situaciju nastalu uslijed proglašenja pandemije COVID-19, a u cilju poduzimanja preventivnih mjera u borbi protiv iste, kao i sanacije posljedica nastalih po privredu i privredne subjekte na području Federacije BiH ukazala se potreba za pripremom i izradom Izmjena i dopuna Budžeta Federacije BiH za 2020. godinu.

Na osnovu usvojenog rebalansa budžeta Federacije BiH za 2020. godinu, Federalno ministarstvo finansija/financija pripremilo je revidirani Godišnji plan zaduženja za 2020. godinu.

Uslijed poremećaja u vanjskim faktorima ekonomskog rasta, Vlada Federacije BiH je uvela niz mjera pomoći građanima, privredi i privrednim subjektima u cilju ublažavanja posljedica nastalih uslijed pojave pandemije COVID-19 među kojima su najvažnije sljedeće:

- neposredna kontrola cijena osnovnih životnih namirnica i osnovnih higijenskih potrepština,
- kontrole cijena nafte, odnosno ograničenje veleprodajne i maloprodajne marže,
- uspostava Koordinacionog odbora za stabilizaciju privrede i saniranje posljedica pandemije,
- uspostava posebnog fonda za stabilizaciju privrede s ciljem podrške privrednim subjektima pogodjenih pandemijom, a čiji će prioritetni zadatak biti očuvanje radnih mesta, kroz subvencioniranje dijela doprinosa, svim privrednim subjektima, koji ispune kriterije definirane Prijedlogom zakona o ublažavanju negativnih ekonomskih posljedica izazvanih pandemijom COVID-19,
- uspostavljanje Garantnog fonda s ciljem održavanja i poboljšanja likvidnosti kompanija za koje se ispostavi da im je poslovanje ugrozeno zbog pojave pandemije. Ovaj Garantni fond će biti uspostavljen u Razvojnoj banci i za ove potrebe Vlada Federacije BiH će osigurati sredstva, koja će služiti kao prvakalski kolateral za izdavanje garancija Razvojne banke, prema komercijalnim bankama.¹

Imajući u vidu navedeno, revidirani Godišnji plan zaduživanja za 2020. godinu pripremljen je u skladu sa usvojenim rebalansom budžeta i mjerama koje je Vlada Federacije poduzela u cilju ublažavanja i neutralisanja negativnih efekata uzrokovanih pandemijom COVID-19 kao i dostupnim izvorima finansiranja.

Prema procjenama Međunarodnog monetarnog fonda (MMF) o izgledima svjetske ekonomije, pandemija COVID-19 nanosi velike i rastuće ljudske gubitke širom svijeta, a potrebne mјere zaštite ozbiljno utječe na ekonomske aktivnosti. Kao rezultat pandemije, predviđa se da će se međunarodna ekonomija značajno smanjiti (za 3% u 2020. godini), što je mnogo gore nego tokom finansijske krize 2008-2009. godine.

U osnovnom scenariju - koji pretpostavlja da će se pandemija zaustaviti u drugoj polovici 2020. godine, a nastojanja za smirivanjem mogu se postepeno odvijati - projicira se da će međunarodna ekonomija 2021. rasti za 5,8 posto, kako se privredne aktivnosti normaliziraju, potpomognute političkom potporom.

Rizici za još ozbiljnije posljedice su značajni. Učinkovite politike su ključne da bi se sprječila mogućnost lošijih rješenja, a potrebne mјere za smanjenje zaraze i zaštitu života važno su ulaganje u dugoročno zdravlje ljudi i privrede.

Budući da je privredni zastoj akutan u određenim sektorima, donosioci politika će morati primijeniti značajne ciljane mјere fiskalnog, monetarnog i finansijskog tržišta kako bi podržali pogodjena domaćinstva i firme u zemlji. I na međunarodnom nivou, snažna multilateralna saradnja

¹ FMF obrazloženje prijedloga izmjena i dopuna budžeta Federacije BiH za 2020. godinu

je presudna za prevladavanje učinaka pandemije, uključujući pomoć zemljama sa finansijskim ograničenjima koje su suočene s dvostrukim zdravstvenim i finansijskim šokovima, te za usmjeravanje pomoći zemljama sa slabim zdravstvenim sistemima.

Ekonomske politike također će morati umanjiti efekat pada aktivnosti ljudi, firmi i finansijskog sistema, smanjiti trajne efekte ožiljka od neizbjegnog ozbiljnog usporavanja i osigurati da privredni oporavak može brzo početi nakon što se pandemija završi.²

Osiguranje sredstava za finansiranje vladinih potreba uz prihvatljive troškove i rizike u srednjem i dugom roku, kao i razvoj domaćeg tržišta vrijednosnih papira Vlade Federacije BiH za realizaciju nabrojanih mjera potrebno je izvesti na način da se, u mjeri koliko je to moguće, osigura optimalna struktura duga u pogledu kamatnih stopa, valutne kompozicije i rokova dospijeća.

U izmijenjenim okolnostima, FMF će nastojati da izborom instrumenata duga u 2020. godini teži dostizanju strateških smjernica za zaduživanje i upravljanje dugom Vlade Federacije BiH u narednom periodu:

- održavanje udjela duga ugovorenog u KM i EUR valuti iznad 60% ukupnog portfolija duga;
- održavanje udjela duga s fiksnom kamatnom stopom preko 50% ukupnog portfolija duga;
- prosječno vrijeme ponderisanog dospijeća (ATM) ukupnog duga produžiti iznad 6,5 godina;
- prosječno vrijeme refiksiranja duga (ATR) ne bi trebalo biti manje od 4 godine.

Pored toga, ovaj Godišnji plan zaduživanja obuhvata i planirana povlačenja kreditnih sredstava za finansiranje kapitalnih projekata u 2020. godini, a u skladu sa PJI Federacije BiH 2020 – 2022. godina.

1. PORTFOLIO DUGA NA DAN 31.12.2019. GODINE

Dug Vlade Federacije BiH na dan 31.12.2019. godine iznosio je 5.321,6 mil. KM (24,21% BDP-a)³ od čega se na vanjski dug odnosi 4.595,39 mil. KM ili 86,37% ukupnog duga, a na unutrašnji dug⁴ 729,22 mil. KM ili 13,63% ukupnog duga.

Vanjski dug se sastoji od:

- relevantnog⁵ vanjskog duga Federacije BiH u iznosu od 3.932,14 mil. KM⁶ (85,57% ukupno neotplaćenog vanjskog duga);
- direktnog⁷ vanjskog duga Federacije BiH u iznosu od 75,35 mil. KM (1,64% ukupno neotplaćenog vanjskog duga) i
- vanjskog duga naslijedenog od bivše Jugoslavije⁸ u iznosu od 587,90 mil. KM (12,79% ukupno neotplaćenog vanjskog duga).

² International Monetary Fund, World Economic Outlook April 2020

³ Federalni zavod za statistiku, Saopćenje Godišnji bruto domaći proizvod za Federaciju BiH, 2018. godina – Dohodovni pristup, Sarajevo 21.11.2019. godine (BDP 21.984 mil.KM)

⁴ Unutrašnji dug obuhvata i dug koji je verifikovan i po osnovu kojeg će se u narednom periodu izdati obveznice. Verifikovani dug na dan 31.12.2019. godine iznosi 14.671.828 KM.

⁵ Zajmovi ugovoreni putem instrumenta proslijedivanja od strane države BiH

⁶ Prema vrijednosti valuta iz portfolija duga Vlade Federacije BiH na dan 31.12.2019. godine. Vrijednost SDR na dan 30.12.2019. godine, preuzeta sa kursne liste CBBH broj 257 od 31.12.2019. godine 2,417171

⁷ Dug ugovoren direktno s vanjskim kreditorima

⁸ Restrukturirani naslijedeni dug u okviru Pariškog i Londonskog kluba i drugi, kao što je i dug IBRD-u

Unutrašnji dug se sastoji od:

- duga koji je nastao u skladu sa zakonom⁹ (obaveze prema zaposlenicima i dobavljačima bivšeg Federalnog ministarstva odbrane i Vojske Federacije BiH, obaveze po osnovu stare devizne štednje i ratnih potraživanja) i
- duga nastalog zaduživanjem na domaćem tržištu izdavanjem vrijednosnih papira Federacije BiH.

Dug iz osnova stare devizne štednje i ratnih potraživanja izmiruje se gotovinskim isplatama i emisijom netržišnih vrijednosnih papira. Ukupan unutrašnji dug Federacije BiH u obliku vrijednosnih papira (tržišnih i netržišnih) na dan 31.12.2019. godine iznosi 711,54 mil. KM i sastoji se od:

- duga u obliku vrijednosnih papira izdanih na primarnom tržištu u iznosu od 560,0 mil. KM ili 78,70% unutrašnjeg duga (trezorski zapisi 20,00 mil. KM i tržišne obveznice 540,00 mil. KM)
- duga u obliku vrijednosnih papira izdanih za izmirenje unutrašnjih obaveza nastalih u skladu sa zakonom u iznosu od 151,54 mil. KM ili 21,30% unutrašnjeg duga (stara devizna štednja 1,87 mil. KM i ratna potraživanja 149,67 mil. KM).

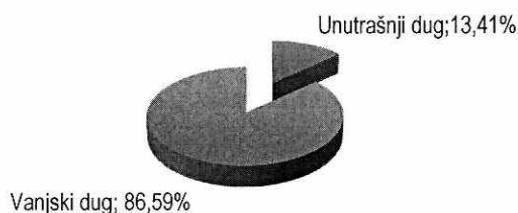
Dugoročni unutrašnji dug u obliku vrijednosnih papira iznosi 691,54 mil. KM ili 97,19% ukupnog unutrašnjeg duga, a kratkoročni unutrašnji dug (trezorski zapisi) iznosi 20,0 mil. KM ili 2,81%.

Dug u obliku dugoročnih vrijednosnih papira čine:

- tržišne obveznice u iznosu od 540,00 mil. KM
- obveznice po osnovu stare devizne štednje u iznosu od 1,87 mil. KM i
- obveznice po osnovu ratnih potraživanja u iznosu od 149,67 mil. KM.

Dug u obliku kratkoročnih vrijednosnih papira čine trezorski zapisi sa rokom dospijeća do jedne godine.

Slika 1. Struktura duga Vlade Federacije BiH na dan 31.12.2019. godine

Valutna struktura portfolija duga Vlade Federacije BiH na dan 31.12.2019. godine definirana je izvorima finansiranja. Cjelokupan unutrašnji dug denominiran je u konvertibilnim markama, te je izloženost portfolija duga valutnom riziku određena vanjskim zaduženjem. Valutna struktura portfolija duga u Federacije BiH na dan 31.12.2019. godine imala je sljedeći izgled:

⁹ Zakon o utvrđivanju i načinu izmirenja unutrašnjih obaveza Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 66/04, 49/05, 35/06, 31/08, 32/09 i 65/09); Zakon o izmirenju obaveza na osnovu računa stare devizne štednje u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 62/09, 42/11 91/13 i 10/16)

Slika 2. Valutna struktura duga Vlade Federacije BiH na dan 31.12. 2019. godine¹⁰

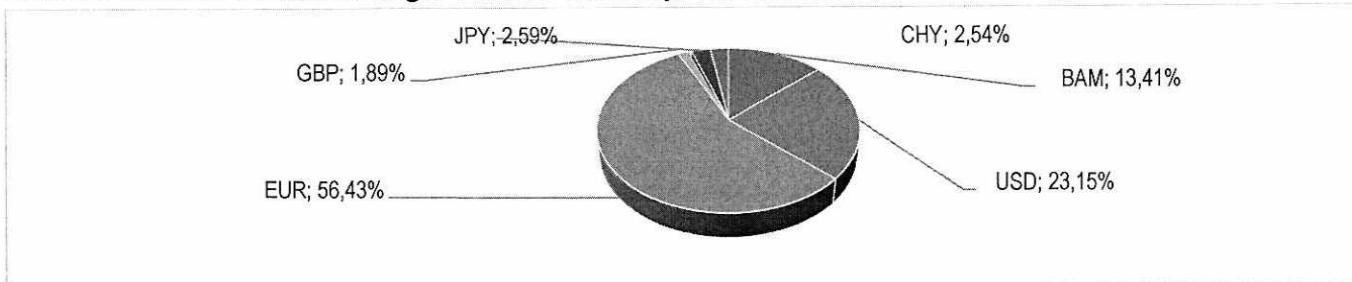
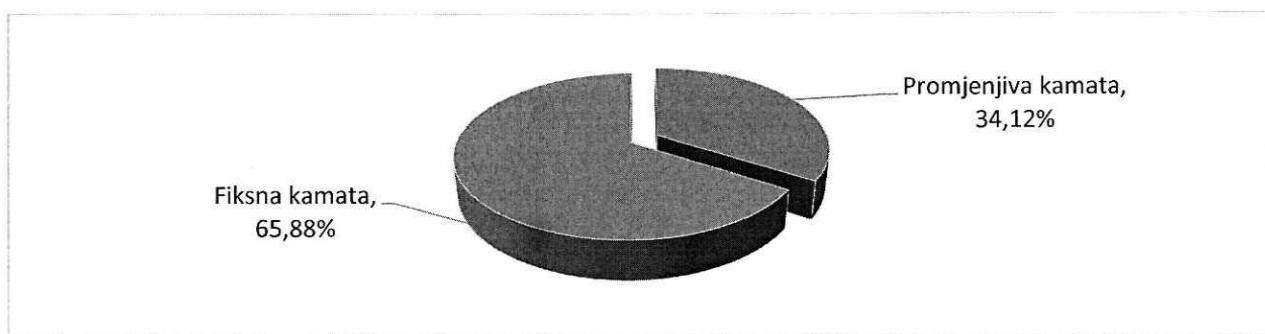

Tabela 1. Struktura vanjskog duga Vlade Federacije BiH po kreditorima na dan 31.12.2019. godine

Kreditor	<i>u USD</i>	<i>u KM</i>
Svjetska banka (WB IDA)	641.208.932,8	1.120.829.367,2
Evropska investicijska banka	523.257.389,9	914.650.778,1
Međunarodni monetarni fond	116.917.911,6	204.371.808,1
EBRD	235.525.838,0	411.697.751,6
Pariški klub	233.222.598,0	407.671.701,9
Svjetska banka (WB IBRD)	312.858.975,4	546.875.611,9
Londonski klub	27.153.817,7	47.464.710,3
Evropska komisija	63.404.317,9	110.830.367,3
Vlada Kraljevine Španije	55.470.604,4	96.962.283,6
Ostali kreditori	419.928.333,9	734.032.208,1
Ukupno	2.628.948.719,6	4.595.386.588,1

Slika 3. Struktura duga Vlade Federacije BiH na dan 31.12.2019. godine prema vrsti kamate

Indikatori rizika portfolija duga Vlade Federacije BiH na dan 31.12.2019. godine:

- Prosječna ponderisana implicitna kamatna stopa iznosila je 1,7%, i to za vanjski dug 1,6% a za unutrašnji 1,9%.
- Prosječno vrijeme dospijeća duga (ATM-Average time to maturity) za ukupan dug na kraju 2019. godine iznosilo je 6,0 godina, odnosno 6,5 i 2,7 godina za vanjski i unutrašnji dug respektivno.
- Prosječno vrijeme refiksiranja (ATR-Average time to refixing) portfolija duga Vlade Federacije BiH na kraju 2019. godine iznosilo je 3,9 godina.

¹⁰ Valutna struktura duga Vlade Federacije BiH nakon izvršene dekompozicije SDR-a

2. REVIDIRANE POTREBE VLADE FBiH ZA FINANSIRANJEM U 2020. GODINI

Na osnovu potreba identifikovanih rebalansom Budžeta Federacije BiH za 2020. godinu i PJI FBiH 2020 – 2022. godine, sredstva koja se namjeravaju angažovati u 2020. godini iznose 2.145,21 mil. KM.

Tabela 2. Izvori i okvirni iznosi bruto potreba Vlade FBiH za finansiranjem u 2020. godini¹¹

Izvori finansiranja	Planirani iznos (mil. KM)	Povećanje (+) /smanjenje (-) u odnosu na plan (mil. KM)	Revidirani plan (mil. KM)
<i>Dugoročni izvori</i>	178,00	790,00	968,00
Krediti primljeni kroz Državu	55,00	400,00	455,00
Krediti primljeni kroz Državu	55,00	400,00	455,00
Domaće dugoročno zaduživanje	123,00	290,00	413,00
Dugoročne obveznice	120,00	290,00	410,00
Obveznice stara devizna štednja (verifikovane obaveze)	3,00	0,00	3,00
Primici od prodaje finansijske imovine	0,00	100,00	100,00
Domaće kratkoročno zaduživanje	410,00	0,00	410,00
Trezorski zapisi	410,00	0,00	410,00
UKUPNO FINANSIRANJE	588,00	890,00	1.478,00
Kapitalni projekti u 2020. godini planirani u okviru PJI FBiH 2020-2022	667,21	0	667,21
UKUPNO uključujući i PJI FBiH 2020-2022	1.255,21	890,00	2.145,21

STRATEGIJA ZADUŽIVANJA ZA 2020. GODINU

2.1. Vanjsko zaduživanje

Politika zaduživanja na vanjskom tržištu i dalje će se zasnivati na maksimiziranju koncesionalnog vanjskog duga.

Tabela 3. Kreditni rejting BiH

	Moody's Investors Service	Standard & Poor's
Rejting	B3/stabilni izgledi	B/pozitivni izgledi
Datum	16.02.2018. godine	06.09.2019. godine
Aktivnost	Potvrđen rejting	Potvrđen rejting

Izvor: CBBH

U 2020. godini bruto potrebe za vanjskim finansiranjem iznose 1.122,21 mil. KM pri čemu se iznos od 667,21 mil. KM odnosi na finansiranje kapitalnih projekata definiranih programom javnih investicija, dok je preostalih 455,0 mil. KM namijenjeno finansiranju budžeta u okviru projekata „Jačanje bankarskog sektora u BiH“ u iznosu od 55 miliona KM i Instrument brzog finansiranja Rapid Financing Instrument¹² u iznosu od cca 400 miliona KM ugovorenog sa MMF-om.

Potreba realizacije većih infrastrukturnih projekata determinira i izbor kreditora na vanjskom tržištu. U cilju finansiranja definiranih potreba uvažavajući ograničen pristup kvalitetnim izvorima

¹¹ U slučaju rebalansa Budžeta Federacije BiH, Federalno ministarstvo finansija/financija, će predložiti izmijenjeni program finansiranja, u skladu sa identifikovanim potrebama za finansiranjem Budžeta Federacije BiH u 2020. godini.

¹² U pogledu otplate RFI uslovi su jednaki uslovima Stand by Arrangement-a, odnosno 3 1/4 godine grage uz otplatu u 8 jednakih rata u periodu od 1 3/4 godine. Federaciji BiH bi trebalo pripasti 61,5% od ugovorenog iznosa u visini od 330 miliona EUR.

finansiranja, vanjsko zaduženje uglavnom će se provoditi putem međunarodnih finansijskih institucija kao i bilateralnim sporazumima posredstvom agencija za promociju razvoja.

Iako, u kontekstu novonastale situacije uzrokovane pandemijom COVID-19, postoji značajna neizvjesnost u pogledu realizacije projekata u implementaciji uključenih u Program javnih investicija Federacije BiH 2020. – 2022. godine sredstva za njihovu realizaciju angažovala bi se kod sljedećih kreditora:

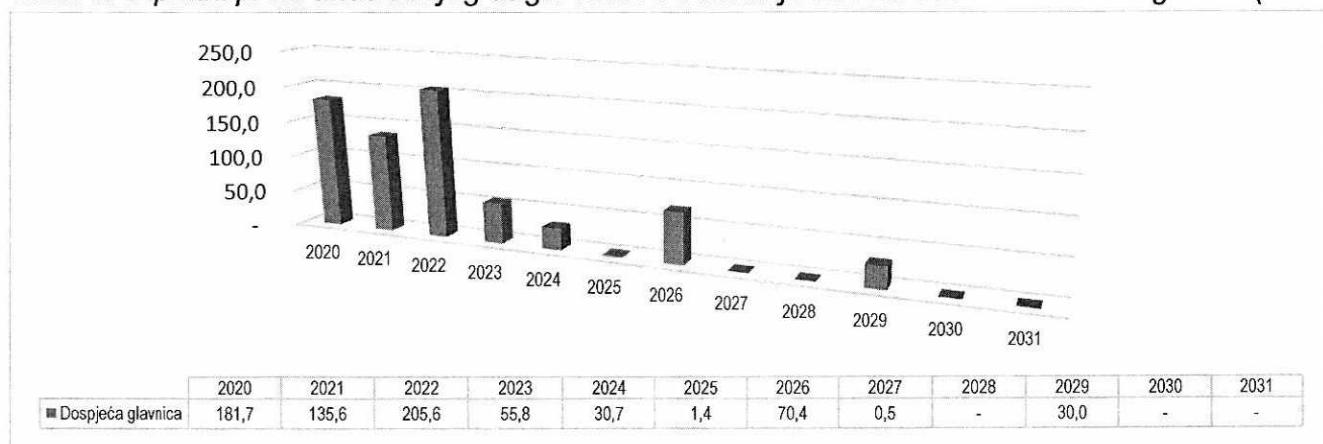
Tabela 4. Plan angažovanja kreditnih sredstava u 2020. godini u cilju realizacije projekata uključenih u PJI FBiH

Kreditor	(KM)
Svjetska banka (WB) osim IDA	62.266.282
Svjetska banka - WB IDA	9.705.705
KfW	104.488.415
Saudski fond za razvoj	7.397
Razvojna banka Vijeća Evrope (CEB)	23.707.900
Kuvajt	27.877.912
EBRD	132.706.376
OPEC fond za međunarodni razvoj (OFID)	57.971.629
EIB	236.193.716
Ostala ino sredstva	9.437.000
Međunarodni fond za razvoj poljoprivrede (IFAD)	2.848.725
UKUPNO	667.211.057

2.2. Unutrašnje zaduživanje

Izbor zaduženja kratkoročnim i dugoročnim instrumentima duga na domaćem tržištu zavisi, prije svega, od strateških ciljeva i Strategijom upravljanja dugom definiranih načela zaduživanja na domaćem tržištu, uvažavajući pri tom i preferencije investitora, te njihovu izloženost prema Vladi Federacije BiH. Prilikom izbora instrumenata posebno će se voditi računa o riziku refinansiranja uzimajući u obzir otplatni profil postojećeg unutrašnjeg duga Vlade Federacije BiH, a koji na dan 31.12.2019. godine ima sljedeći izgled:

Slika 6. Otplatni profil unutrašnjeg duga Vlade Federacije BiH na dan 31.12.2019. godine (mil.KM)

Finansijske potrebe koje Vlada Federacije namjerava da osigura na domaćem tržištu, definirane rebalansom budžeta Federacije BiH, iznose 820 miliona KM i u odnosu na ranije usvojeni budžet za 2020. godinu, veće su za 290 miliona KM. Navedeno povećanje realiziralo bi se povećanjem emisijom trezorskih obveznica čija ročnost će se odrediti u skladu sa definiranim smjernicama za zaduživanje i dostupnim izvorima finansiranja, vodeći računa o riziku refinansiranja u narednom periodu.

Indikativni kalendar aukcija, objavljen na web stranici ministarstva, biti će korigovan u skladu sa izmijenjenim potrebama za finansiranjem na domaćem tržištu.

2.2.1. Kratkoročni instrumenti

Kratkoročni instrumenti koji se namjeravaju koristiti radi realizacije plana zaduženja su: tromjesečni, šestomjesečni, devetomjesečni i dvanaestomjesečni trezorski zapisi. Od navedenih 410,00 mil.KM, na održavanje likvidnosti budžeta se odnosi 260,00 mil. KM, dok je 150,00 mil. KM predviđeno za njegovo finansiranje tokom fiskalne godine.

Glavne karakteristike trezorskih zapisa Vlade Federacije BiH:

<i>Vrsta vrijednosnog papira</i>	- <i>Diskontni vrijednosni papir</i>
<i>Nominalna vrijednost</i>	- <i>10.000 KM</i>
<i>Dospijeće</i>	- <i>Tri, šest, devet i dvanaest mjeseci</i>
<i>Kamata</i>	- <i>Razlika između nominalne i prodajne cijene</i>
<i>Metoda aukcije</i>	- <i>Metoda višestrukih cijena, zatvorena aukcija</i>

2.2.2. Dugoročni instrumenti

Dugoročno zaduživanje na domaćem tržištu provodi se emisijama tržišnih obveznica (rok dospijeća preko 12 mjeseci). Rebalansom budžeta za 2020. godinu, Vlada Federacije BiH planira emitovati dugoročne obveznice na domaćem tržištu u iznosu od 410,00 mil. KM.

Glavne karakteristike tržišnih obveznica Vlade Federacije BiH su:

<i>Nominalna vrijednost</i>	- <i>1.000 KM</i>
<i>Dospijeće</i>	- <i>Dvije, tri, pet, šest, sedam, deset i petnaest godina</i>
<i>Metoda aukcije</i>	- <i>Metoda višestrukih cijena, zatvorena aukcija</i>
<i>Vrijednost kupona</i>	- <i>Određuje se na dan aukcije</i>
<i>Plaćanje kamata</i>	- <i>Kupon dva puta godišnje</i>
<i>Isplata glavnice</i>	- <i>Jednokratno po dospijeću instrumenta (bullet)</i>

3. OČEKIVANI PORTFOLIO DUGA NA KRAJU 2020. GODINE

Uz pretpostavku da se plan finansiranja definiran rebalansom budžeta Federacije za 2020. godinu u bruto iznosu od 1.478,00 mil. KM kao i realizacije kapitalnih investicija planiranih za 2020. godinu, sa strukturu i dinamikom navedenom u tabeli 5., iznos duga Vlade Federacije BiH na kraju 2020. godine, uključujući i vanjski dug koji je prenesen na krajnje korisnike kredita, procjenjuje se na iznos 6.374,8 mil. KM¹³.

Pod pretpostavkom 100% realizacije godišnjeg plana zaduživanja u 2020. godini uz trenutno važeće devizne kurseve, iznos vanjskog duga na kraju 2020. godine bi se povećao u odnosu na proteklu godinu za 689,58 mil. KM, dok bi se unutrašnji dug povećao za 378,3 mil. KM. Slijedom navedenog, ukupan dug Vlade Federacije BiH na kraju 2020. godine u odnosu na proteklu godinu, porastao bi za 1.064,9 mil. KM ili 20,12%.

Imajući u vidu dosadašnja iskustva u pogledu implementacije kapitalnih projekata kao i ekonomski zastoj uzrokovani pandemijom, pretpostavka je da bi stepen realizacije mogao iznositi cca 50% od planiranog. U tom slučaju, vanjski dug bi se u odnosu na proteklu godinu povećao za cca 356 mil. KM, a ukupan dug bi se u odnosu na proteklu godinu povećao za iznos od 731 mil. KM odnosno 13,8%.

Tabela 5. Očekivano kretanje duga Vlade Federacije BiH tokom 2020. godine¹⁴ (mil. KM)

Opis	Planirani iznosi	Povećanje (+) /smanjenje (-) u odnosu na plan	Revidirani plan zaduživanja
	1	2 (3-1)	3
Finansiranje budžeta Federacije BiH	585,00	790,00	1.375,00
Finansiranje budžeta zaduživanjem	585,00	690,00	1.275,00
Vanjsko zaduživanje	55,00	400,00	455,00
Unutrašnje zaduživanje	530,00	290,00	820,00
KRATKOROČNO - trezorski zapisi	410,00	0,00	410,00
DUGOROČNO - trezorske obveznice	120,00	290,00	410,00
Obveznice SDŠ (verifikovane obaveze)	3,00	0,00	3,00
Primici od finansijske/financijske imovine	0,00	100,00	100,00
Angažovanje za razvojne projekte	667,21	0,00	667,21
Razvojni projekti (PJI)	667,21	0,00	667,21
Ukupno zaduživanje	1.252,21	690,00	1.942,21
Vanjsko zaduživanje	722,21	400,00	1.122,21
Unutrašnje zaduživanje	530,00	290,00	820,00
Ukupna otplata duga	877,31	0,00	877,31
Vanjski dug	432,63	0,00	432,63
Unutrašnji dug	444,68	0,00	444,68
Neto zaduživanje (+/-)	374,90	690,00	1.064,90
Vanjsko	289,58	400,00	689,58
Unutrašnje	85,32	290,00	375,32

¹³ Očekivani iznos duga Vlade Federacije BiH na kraju 2020. godine, ukoliko bi revidirani GPZ za 2020. godinu bio realizovan

¹⁴ Očekivano kretanje duga FBiH u skladu sa izmjenjenim potrebama finansiranja na domaćem tržištu

3.1. Rizici provedbe plana zaduženja

U ovom trenutku vrlo je teško procijeniti efekte pandemije i posljedice koje će imati na ostvarenje procijenjenih prihoda i planiranih rashoda u 2020. godini naročito u kontekstu mjera koje se poduzimaju u cilju sprečavanja pandemije. S tim u vezi Federalno ministarstvo finansija/financija šok scenarijem utvrdilo je revidirani iznos potreba koje bi se osigurale na domaćem i vanjskom tržištu u iznosima od 820 mil. KM i 455 mil. KM respektivno.

Kao što je poznato, Federalno ministarstvo finansija je posljednje tri godine kontinuirano provodilo politiku jačanja finansijske pozicije budžeta FBiH. U tom kontekstu iznos sredstava namijenjen za budžetsku podršku prije svega će zavisiti od ciljanog nivoa likvidnosti Jedinstvenog računa trezora, realizacije plana prihoda i rashoda tokom 2020. godine i ocjene stepena realizacije reformi u bankarskom sektoru. Instrument brzog finansiranja u iznosu od 163,1 SDR (61,5% kvote Bosne i Hercegovine kod Međunarodnog monetarnog fonda) nije uslovljen reformskim procesom i sredstva po ovom sporazumu su već raspoloživa na računu Centralne banke BiH.

Rizik finansiranja na domaćem tržištu ogledat će se, prije svega, u spremnosti banaka da na aukcijama ponude najmanji iznos koji Vlada namjerava da emituje u skladu sa svojim potrebama. Taj rizik se može objasniti trenutnom izloženošću banaka prema Vladi Federacije BiH, propisima koji regulišu limit zaduženosti finansijskih institucija koje djeluju na području Federacije BiH prema vladama u BiH kao i internih ograničenja izloženosti prema Vladama u skladu sa poslovnom politikom svake od banaka, te na drugoj strani preferencija Vlade FBiH u pogledu balansiranja između cijene i rizika različitih instrumenata duga.

Na drugoj strani, planirano finansiranje projekata u okviru programa javnih investicija u 2020. godini zavisi od sposobnosti krajnjih korisnika, odnosno implementatora projekata u okviru programa javnih investicija da realiziraju planirane aktivnosti. Također, implementacija projekata će zavisiti od mjera zaštite koje su poduzimaju u okviru mjera za zaštitu stanovništva.

Uzimajući u obzir iskustva i historijske podatke o stepenu izvršenja planova angažovanja kreditnih sredstava, procjenjuje se da bi planovi angažovanja kreditnih sredstava za budžetsku podršku u potpunosti mogli biti realizirani, dok je potpuna realizacija planova za angažovanje kreditnih sredstava za infrastrukturne projekte i razvojne programe upitna. Ipak, s obzirom da je u većini slučajeva riječ o tekućim projektima, a ne o projektima u pripremi, pretpostavka je da bi konačna realizacija angažovanih kreditnih sredstava za infrastrukturne projekte u 2020. godini mogla iznositi oko 50% u odnosu na planirani obim.

Uz pretpostavku da će planirana zaduženja biti izvršena u potpunosti, stanje duga na kraju 2020. godine iznosilo bi 6.374 mil. KM, čime bi učešće duga, u BDP¹⁵ Federacije BiH ostvarenom u 2018. godini, na kraju 2020. godine iznosilo 29,0%.

---

¹⁵ Federalni zavod za statistiku, Saopćenje Godišnji bruto domaći proizvod za Federaciju BiH, 2018. godina – Dohodovni pristup, Sarajevo 21.11. 2019. godine (BDP 21.984 mil.KM)

Tabela 6. Procijenjeni iznos duga Federacije BiH na dan 31.12.2020. godine

	Stanje 31/12/2019	Zaduženje	Otplata duga	Procijenjeno stanje na kraju 2020. godine
Vanjski dug	4.595,35	1.122,21	432,63	5.284,93
Unutrašnji dug	711,54	823,00	444,68	1.089,86
Ukupan dug Federacije BiH	5.306,89	1.945,21	877,31	6.374,79

Imajući u vidu da je sa ove pozicije vrlo teško procijeniti dužinu trajanja i troškove pandemije COVID – 19, vrijedi istaći da u slučaju izmijenjenih okolnosti Federaciji BiH stoji na raspolaganju još uvijek važeći sporazum sa Međunarodnim monetarnim fondom u okviru proširenog aranžmana (EFF – Extended Fund Facility) kao i sredstva Evropske unije koja je za potrebe Bosne i Hercegovine osigurala 250 mil. EUR.

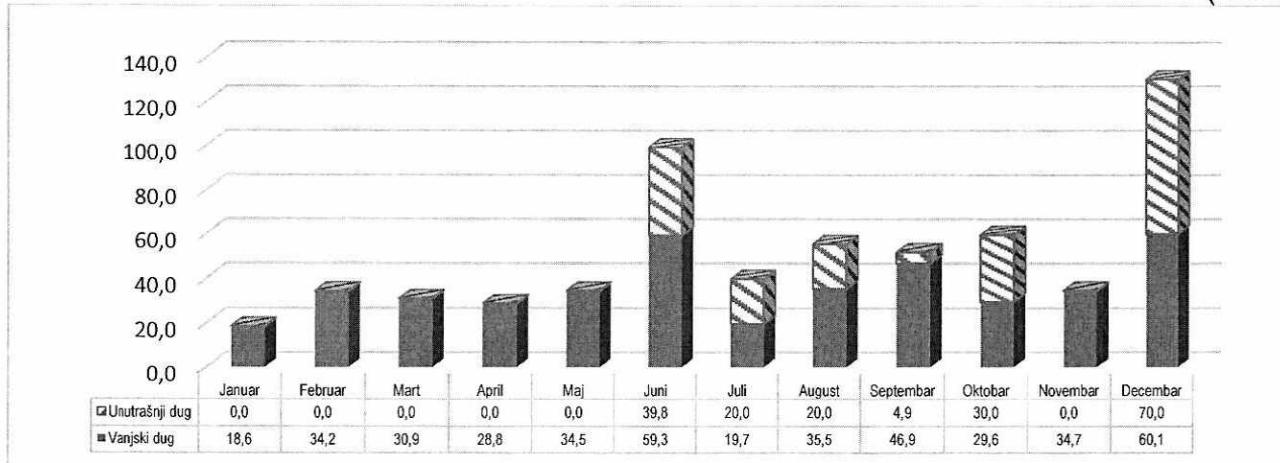
Ukoliko bi Bosna i Hercegovina nastavila realizaciju EFF aranžmana sa Međunarodnim monetarnim fondom, korigovala bi se i struktura izvora finansiranja budžeta Federacije BiH u 2020. godini. Srazmjerno angažovanim sredstvima po osnovu aranžmana u skladu sa procijenjenim troškovima i rizicima, FMF bi izvršilo korekcije izdavanja vrijednosnih papira na domaćem tržištu, vodeći računa da visina iznosa planiranog za finansiranje u 2020. godini ostane nepromijenjena.

U slučaju smanjenja prihoda u značajnijem obimu, koristili bi se alternativni izvori finansiranja budžeta Federacije BiH kao što bi npr. mogla biti prodaja likvidnih finansijskih potraživanja Vlade Federacije BiH ili dozvola prijevremenog otkupa duga krajnjim korisnicima koji nemaju problema sa likvidnošću i dr..

A N E X 1

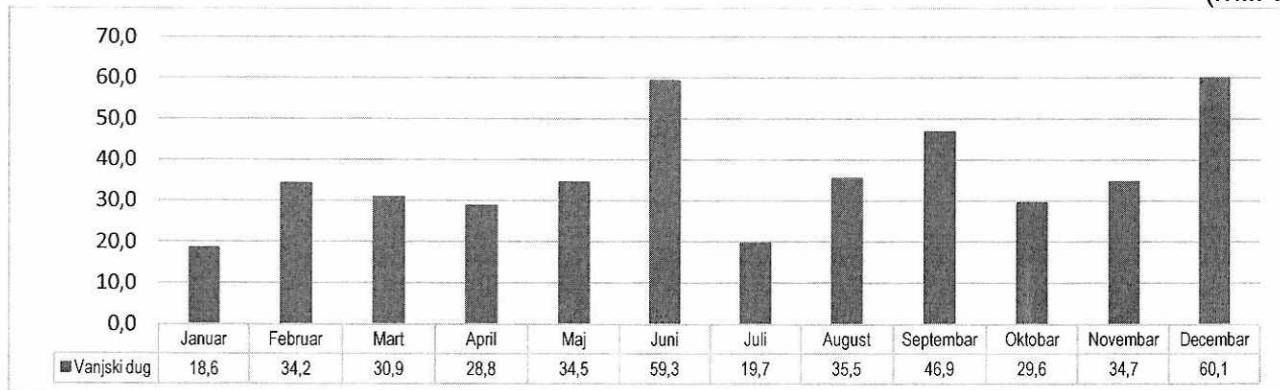
1. Otplatni profil ukupnog duga Federacije BiH¹⁶ u 2020. godini po mjesecima

(mil. KM)

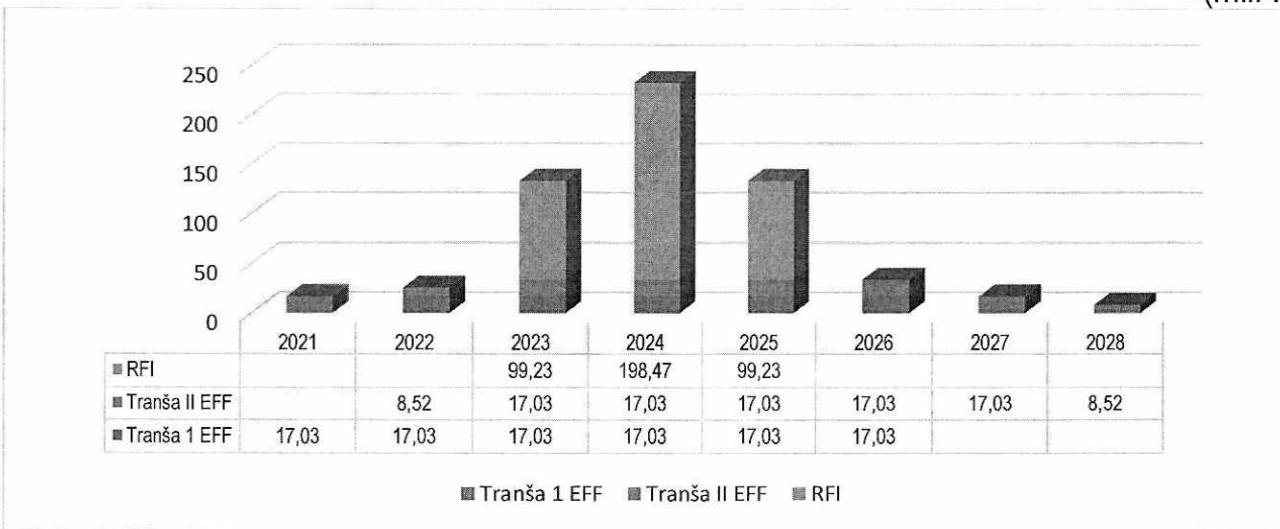
2. Otplatni profil vanjskog duga Federacije BiH¹⁷ u 2020. godini po mjesecima

(mil. KM)

3. Otplatni profil duga Federacije BiH prema MMF-u¹⁸

(mil. KM)

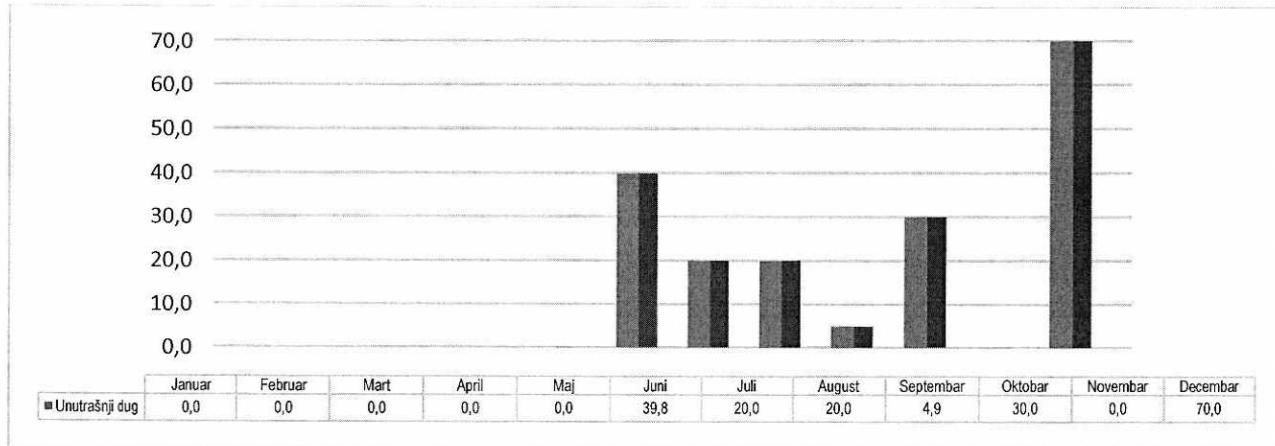

¹⁶ Otplatni profil ukupnog duga Vlade Federacije BiH (u KM), prema stanju duga na dan 31.12.2019. godine

¹⁷ Otplatni profil vanjskog duga Vlade Federacije BiH (u KM), prema stanju duga na dan 31.12.2019. godine

¹⁸ Otplatni profil duga Vlade Federacije BiH prema Međunarodnom monetarnom fondu (u KM)- uključujući i instrument brzog finansiranja RFI

4. Otplatni profil unutrašnjeg duga Federacije BiH¹⁹ u 2020. godini (mil. KM)

5. Promjene unutrašnjeg duga²⁰ Federacije BiH tokom 2020. godine

(mil.KM)

Opis	Stanje na dan 31.12.2019. godine	Procjena stanja duga na kraju 2020. godine	Promjena 2019/2020 (- smanjenje)
Trezorski zapisi	20,00	150,00	130,00
Tržišne obveznice	540,00	830,00	290,00
Obveznice-stara devizna štednja	1,87	0,00	-1,87
Obveznice-ratna potraživanja	149,67	109,86	-39,81
UKUPNO	711,54	1.089,86	378,32

¹⁹ Otplatni plan unutrašnjeg duga Vlade Federacije BiH (u KM) prema stanju duga na dan 31.12.2019. godine

²⁰ U ovaj iznos nisu uključene verifikovane obaveze prema zaposlenicima i dobavljačima bivšeg Federalnog ministarstva odbrane i Vojske Federacije

A N E X 2

Planirana otplata glavnica po osnovu vanjskog duga u 2020. godini²¹

Kreditor	Januar	Februar	Mart	April	Maj	Juni	Juli	August	Septembar	Oktobar	Novembar	Decembar	UKUPNO
Svjetska banka-IDA	6.781.684	2.200.849	6.613.967	13.809.814	986.359	6.986.240	6.781.684	2.200.849	9.847.556	14.327.470	986.359	6.986.240	78.509.073
EIB	5.717.042	3.774.493	9.726.053	2.430.471	3.905.298	2.141.777	5.717.042	3.774.493	9.726.053	2.745.927	3.905.298	2.141.777	55.705.725
KfW	162.986	0	5.778.589	0	0	11.736.132	162.986	0	5.778.589	0	0	11.736.132	35.355.412
Vlada Španije	160.465	0	0	8.231.244	0	154.073	160.465	0	0	8.231.244	0	154.073	17.091.563
BAWAG banka	412.647	0	683.615	0	0	0	412.647	0	683.615	0	0	0	2.192.523
Svjetska banka-IBRD	0	5.061.337	0	0	4.685.435	2.800.398	0	5.061.337	1.223.125	0	4.685.435	2.825.534	26.342.601
EBRD	4.208.678	15.077.539	1.231.847	488.958	22.075.500	4.018.004	5.023.607	18.235.982	1.231.847	488.958	22.075.500	4.018.004	98.174.424
CEB	0	0	374.055	0	87.096	953.141	328.228	0	156.491	0	273.816	614.497	2.787.325
Londonski klub	0	0	0	0	0	11.866.177	0	0	0	0	0	11.866.177	23.732.355
UniCredit banka Austria	251.392	227.797	0	651.311	325.827	610.470	251.392	227.797	0	651.311	325.827	610.470	4.133.593
	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MMF	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Evropska zajednica	0	2.607.773	0	0	0	0	0	0	11.734.980	0	0	0	14.342.753
Saudijski fond	0	3.619.331	0	0	0	0	0	3.619.331	0	0	0	0	7.238.661
Opć fond	0	1.676.420	3.282.608	700.217	2.404.070	0	0	1.676.420	3.282.608	700.217	2.404.070	0	16.126.630
IFAD	0	0	259.182	757.475	0	0	0	699.753	259.182	757.475	0	0	2.733.067
Pariski klub	0	0	0	0	0	16.181.785	0	0	0	0	0	17.152.240	33.334.025
Kuvajtski fond	859.710	0	1.934.348	0	0	0	859.710	0	1.934.348	0	0	0	5.588.115
Raiffeisen-Zentralbank	0	0	381.644	0	0	1.003.965	0	0	381.644	0	0	1.003.965	2.771.218
ERSTE bank sparkassen	0	0	634.820	0	0	0	0	0	634.820	0	0	0	1.269.639
Vlada Republike Koreje	0	0	0	1.681.772	0	0	0	0	0	1.681.772	0	0	3.363.544
Vlada Japana	0	0	0	0	0	886.719	0	0	0	0	0	886.719	1.773.439
Belgijski robni kredit	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	65.066	65.066
UKUPNO	18.554.603	34.245.539	30.900.728	28.751.260	34.469.585	59.338.882	19.697.761	35.495.962	46.874.858	29.584.372	34.656.305	60.060.895	432.630.752

²¹ Planirana otplata vanjskog duga u 2020. godini na osnovu postojećih zaduženja sa stanjem na dan 31.12.2019. godine U iznos planiranih obaveza po osnovu glavnice nije uračunat korektivni faktor od 5%

A N E X 3

Inovirani indikativni kalendar izdanja vrijednosnih papira FBiH za 2020. godinu

R.b.	Kvartal	Datum aukcije	Datum poravnjanja	Instrument	Datum dospijeća	Iznos
	Total Q1					0
1	Q2	utorak, 12. maj 2020	srijeda, 13. maj 2020	Obveznice 7-y	četvrtak, 13. maj 2027	20.000.000
2		utorak, 19. maj 2020	srijeda, 20. maj 2020	Trezorski zapisi; 6-m	srijeda, 18. novembar 2020	60.000.000
3		utorak, 2. juni 2020	srijeda, 3. juni 2020	Obveznice; 15-y	nedjelja, 3. juli 2035	30.000.000
4		utorak, 9. juli 2020	srijeda, 10. juli 2020	Trezorski zapisi; 3-m	srijeda, 9. septembar 2020	50.000.000
5		utorak, 16. juli 2020	srijeda, 17. juli 2020	Trezorski zapisi; 12-m	srijeda, 16. juli 2021	50.000.000
6		utorak, 23. juli 2020	srijeda, 24. juli 2020	Obveznice; 5-y	utorak, 24. juli 2025	30.000.000
	Total Q2					240.000.000
7	Q3	utorak, 7. avgust 2020	srijeda, 8. avgust 2020	Trezorski zapisi; 3-m	srijeda, 7. oktobar 2020	50.000.000
8		utorak, 14. avgust 2020	srijeda, 15. avgust 2020	Obveznice; 6-y	srijeda, 15. avgust 2026	50.000.000
9		utorak, 18. septembar 2020	srijeda, 19. septembar 2020	Trezorski zapisi; 3-m	srijeda, 18. novembar 2020	50.000.000
10		utorak, 8. decembar 2020	srijeda, 9. decembar 2020	Obveznice; 5-y	utorak, 9. decembar 2025	40.000.000
11		utorak, 15. decembar 2020	srijeda, 16. decembar 2020	Trezorski zapisi; 3-m	srijeda, 16. decembar 2020	50.000.000
12		utorak, 22. decembar 2020	srijeda, 23. decembar 2020	obveznice; 7-y	četvrtak, 23. decembar 2027	50.000.000
	Total Q3					290.000.000
13	Q4	utorak, 13. oktobar 2020	srijeda, 14. oktobar 2020	Obveznice; 6-y	srijeda, 14. oktobar 2026	50.000.000
14		utorak, 20. oktobar 2020	srijeda, 21. oktobar 2020	Obveznice; 5-y	utorak, 21. oktobar 2025	30.000.000
15		utorak, 10. novembar 2020	srijeda, 11. novembar 2020	Obveznice; 3-y	subota, 11. novembar 2023	50.000.000
16		utorak, 17. novembar 2020	srijeda, 18. novembar 2020	Trezorski zapisi; 6-m	srijeda, 19. maj 2021	50.000.000
17		utorak, 8. decembar 2020	srijeda, 9. decembar 2020	Obveznice; 2-y	petak, 9. decembar 2022	60.000.000
18		utorak, 15. decembar 2020	srijeda, 16. decembar 2020	Trezorski zapisi; 9-m	srijeda, 15. septembar 2021	50.000.000
	Total Q4					290.000.000
	Total Q1+Q2+Q3+Q4					820.000.000